

Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/35314/2024

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

1 Yleisesti hallituksen esityksestä

Itä- Uudenmaan poliisilaitos näkemyksen mukaan siviilipalveluslainsäädännön uudistamiseen tähtäävän hallituksen esityksen tarjoamaa mahdollisuutta kehittää ja vahvistaa siviilipalveluksen roolia kokonaisturvallisuuden kentässä, erityisesti viranomaisten valmiussuunnittelussa ja varautumisessa, on pidettävä erittäin hyvänä ja kannatettavana asiana. Siviilipalvelus voi olla yhä tärkeämpi osa suomalaisen yhteiskunnan valmiusverkostoa sen tarjotessa lisäresursseja esimerkiksi virka- apuluonteisiin viranomaistehäviin. Myös esityksen tavoite laajentaa vapaaehtoisuuteen perustuva palvelus koskemaan naisia mahdollistaa entistä laajemman osallistumisen kokonaisturvallisuuden vahvistamiseen.

2 Poikkeusolot

Itä- Uudenmaan poliisilaitoksella on viime vuosien ajalta runsaasti kokemuksia poikkeusoloissa toimimisesta. Esimerkiksi Korona- pandemian leviämisen estämiseksi päätetyn Uudenmaan alueen sulun aikana nyt lainsäädäntöuudistuksen kohteena olevat asiakokonaisuudet olisivat voineet mahdollistaa siviilipalvelukseen osallistuvien henkilöiden aiempaa joustavamman käytön viranomaisia avustavissa tehtävissä.

3 Väestön demografinen muutos

Itä- Uudenmaan poliisilaitos pitää esitettyjä uudistuksia hyvinä myös Suomen väestön demografinen muutos huomioiden. Väestön vanheneminen, keskittyminen muutamiin suuriin kaupunkiin, sekä maaseudun tyhjeneminen aiheuttavat poliisille jo nyt enenevässä määrin kadonneen henkilön etsintään liittyviä tehtäviä, joiden kohdalla esitetyt uudistukset voivat osaltaan tukea merkittävästi poliisin ja vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimintaa. Siviilipalveluskeskuksen sijainti Lapinjärvellä tukee luonnollisesti kokonaisturvallisuuden osalta erityisesti pääkaupunkiseudun sekä eteläisen Suomen viranomaistoimintaa.

4 Palveluksen suorittaminen poliisissa

Kokonaisturvallisuuden kentässä siviilipalvelusvelvolliset voivat poliisilaitoksen käsityksen mukaan toimia muiden viranomaisten ohella myös poliisin tukena koska poliisilla ei ole organisaationa lakiin perustuvaa sotilaallista maanpuolustustehtävää. Poliisilaitos pitää kannatettavana asiana myös siviilipalveluslakiin ehdotettua lisäystä salassapidosta ja virkavastuusta. Tällä tavalla voitaisiin todennäköisesti tarjota palvelusta suorittaville ihmisille nykyistä enemmän palveluspaikkoja, hyödyntäen samalla heidän osaamistaan viranomaisorganisaatioiden tehtävissä.

5 Tietojärjestelmien väliset rajapinnat

Hallituksen esityksessä todetaan siviilipalvelusrekisteriin sekä sen ja eri viranomaisten tietojärjestelmien välisiin rajapintoihin liittyvän kehittämistarpeita. Itä- Uudenmaan poliisilaitoksen näkemyksen mukaan näitä tarpeita arvioitaessa olisi hyödyllistä selvittää myös mahdollisuudet Siviilipalveluskeskuksen poliisille osoitettujen virka- apupyntöjen sekä muiden vastaavien asioiden kirjautumiseen LEAN- ajattelumallien mukaisesti suoraan poliisin tietojärjestelmiin sähköpostitse toimitettavien pyyntöjen sijaan.

6 Lopuksi

Itä- Uudenmaan poliisilaitoksen näkemyksen mukaan uudistus olisi toteutuessaan askel kohti laaja-alaista kokonaisturvallisuusajattelua, jossa väestöltään pienen maan käytettävissä olevat resurssit kyetään hyödyntämään aiempaa paremmin.

Marko Viitanen, Poliisipäällikkö

Jussi Huhtela, Ylikomisario

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 24.03.2026 klo 10:56. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Apulaispoliisipäällikkö Seppo Kujala
Apulaispoliisipäällikkö Tapio Lakanen

Itä-Uudenmaan poliisilaitos

Jokiniemenkuja 2, PL 98, 01301 Vantaa

kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi

Puhelin 0295 430 291, poliisi.fi